

ravnopravnostjo narodno stoji Avstrija — ali razpade! Zato taki in enaki predlogi, ki le juda in protestanta grlijo, večine avstrijskih prebivalcev — Slovanov — pa ne vidijo, pri nas nimajo nobene simpatije. V isto vrsto spada Herbstov predlog, ki se pteguje za to, da se 1) zakonsko pravo (pravica v zakon stopiti) zopet ustanovi po predpisu občnih državljskih postav, 2) da se ljudske šole vzamejo iz rok cerkvi in 3) da razmere med verami (katolško, protestantsko, judovsko itd.) se v red spravijo. V 19. seji je minister za denarstvo razlagal sedanji denarstveni stan našega cesarstva. Žalosten je. Državni dolg po ministri ministri temeljiti razlagi znaša 3046 milijonov gold. kapitala, 127 pa obresti. — Za pretresovanje gospodarskih (kmetijskih in obrtnijskih) zadev se je v državnem zboru osnoval poseben odbor iz 36 poslancev, v katerem so Slovenci zastopani po gosp. Črnetu in dr. Klunu. Ta odbor namerava prinesiti v državni zbor celo kôpo predlogov, ktere zadevajo kmetijske, obrtnijske in druge gospodarske reči, zahtevati posebnega ministra za kmetijstvo in kmetijske zbornice. Tudi mi priznavamo živo potrebo, da se za národno gospodarstvo v Avstrii kaj več stori kakor dozda, vendar ne bi želeli, da bi državni zbor v kakem „centralističnem cepetcu“ segal v stvari, ktere na prid vsaki deželi rešiti morejo le deželni zbori. Naj se deželam dá avtonomija, in treba ni posebnega ministra kmetijstva, s katerim se državi le veliki novi stroški navalijo, tedaj zopet veči davki. Oprostite kmetijstvo presilnih davkov, pa bode lože dihale in veselejše napredovalo — brez ministra za kmetijstvo in brez „Ackerbaukammern“, katerih treba ni, dokler imajo dežele kmetijske družbe, ki ne nakladajo deželam davka, kakor ga obrtnijske zbornice pa so pri vsem tem vendar le bolj birokratične naprave. — 25. dne t. m. se imajo izvoljeni poslanci ogerskega in dunajskega državnega zbora na Dunaji sniti in svoje obravnave pričeti. — Pravijo, da je gotovo, da presvitli cesar s cesarico potuje v Pariz; še celó o cesarju Napoleonu se govori, da pride na Dunaj. — Vladni dunajski časnik pravi, da ni res, da bi bila presvitla nadvojvodinja Zofija, mati Njih Veličanstva cesarja našega in pa cesarja Maksa, ob pamet prišla. — Škofa Strossmajer-a, kamor koli je prišel po povratku svojem, je narod povsod sprejemal pristrčno in slovesno. V Slavonii so začeli nabirati novcev na pomoč vdovam in sirotam graničarjev, ki so leta 1848. in 1849. smrt storili za domovino in Avstrijo. Narod trojedne kraljevine ni potr, če tudi vidi bridke dogodbe okoli sebe in se čudi, kako je to, da vrli Vončina ne županuje več na Reki, ker se je zoperstavil razuzdanosti na Reki, — da je dr. Subotić ob službo, ker je vendar z vladnim dovoljenjem šel na Rusovsko in ondi nič pregrešil, — da so „Pozora“ po Bachovi postavi „opominjati“ začeli, — da so župnika Tandarića v preiskavo deli, ker je pridigoval proti magjarski stranki, — da E. Kvaternik, ki se je pomilosten vrnil v Zagreb, je vendar moral zopet iz dežele itd. — Glavne skupščine slovesna seja akademije jugoslavenske v Zagrebu je 28. dne t. m. — Pevsko društvo „Kolo“ je razširilo svoje statute in se preimenovalo v „Kolo — hrvatsko umjetničko društvo.“ — Kakor dopisnik iz Banske Bistrice v Slovakii piše v „Zukunft“, so magjaronski gospodje na ondašnji gimnazii zasledili „hudobo.“ Bila je preiskava — in kaj neki je ta „hudoba?“ — to, da se učitelji ondašnji držijo ravnopravnosti in da se v njih šolah čisla deželni — slovenski — jezik! Pa saj tudi nemškutarji vidijo „hudobo“ v naših gimnazijah, in tudi ta „hudoba“ je nem-

škutarjem — ravnopravnost. — Poljakom se je dovolilo deželno šolsko svetovalstvo, vendar poseben ravnatelj se jim ni dovolil; svetovalec vladni bode referent. Morebiti je to še sreča za Rusine. — Ob priliki, ko se je 1800letnica obhajala na dan sv. Petra in Pavla letos v Rimu, je 450 škofov papežu izročilo pismo (adreso) vsegdar pohlevne udanosti, ktero s tem sklepa, da vladarji in narodi ne bojo dovolili, da bi se pravice papeževe ne priznavale ali veljava njegova tajila. S koliko svečanostjo je 1800letnica bila omenjeni dan obhajana, vidi se iz tega, da 100.000 tujcev je bilo tisti dan v Rimu; 200 laških mest je poslalo poslance v Rim, da so se poklonili sv. očetu, ki je zdaj (čez 1800 let za sv. Petrom) njegov 257. naslednik. Svečanost cerkvena je trajala celih 7 ur. Procesije se je udeležilo nad 500 škofov, veliko 1000 duhovnov in brezštevilna druga množica. Pravijo, da je v cerkvi gorelo čez 20.000 sveč, in da 600 ljudi je bilo, ki so dobro uro imeli s prižiganjem opravila. — Garibaldovci na Laškem zopet zeló poskušajo, da bi papeževe dežele zajéli in jih pritaknili laškemu kraljestvu. Kralju samemu ta sila za zdaj ni po volji. — Kolera je zdaj tudi v Rimu; čedalje bolj se pomika tudi proti Dalmaciji. Še te pošasti nam je treba! — V Galiciji so 11. dne t. m. bile strašne povodnji. — Predsednik novo osnovanemu slovanškemu društvu na Ruskem je véliki knez in naslednik carevič Aleksander, podpredsednik pa je minister nauka grof Tolstoj. — Govori se, da Juareza, ki je dal cesarja Maksa vstreliti, je zdaj vendar le volja, da truplo cesarjevo pustí iz Mehike. Dragoceno trugo, v katero bi mrliča položili, so iz Dunaja že poslali v Trst. Podadmiral Tegethof potuje v tej zadevi v Mehiko. — Turške homatije se čedalje bolj bližajo svojemu koncu. Ustaja bulgarska se čedalje bolj širi in v Kandii so Omera paša zopet dobro našeškali. Ker ubogim kristjanskim Slovanom, ki zdihujejo pod jarmom turškim nihče pomagati noče, se sami skušajo rešiti iz krvavih nadlog. Turški sultan pa med tem zadovoljen potuje po Francozkem in Angležkem, zanašaje se na mahomedansko osodo! Kakor se kaže, bode ruska vlada se potegnila za kristjane na Turškem; z rusko vlado v zvezi je pruska in kakor se kaže tudi amerikska; tej trójici, kakor nekteri časniki pišejo, se brž ko ne bode pridružila vlada italjska. To vidi Napoleon, in sive lasé mu dela ta zveza. Med tem pa prihaja razpor med prusko in francozko vlado čedalje večje; zato se tudi Napoleon čedalje bolj na vojsko pripravlja; državni zbor je vladi dovolil, da more 158 milijonov na pósodo vzeti; še zmiraj nakupuje kónj na Ogerskem in drugod; skozi Ljubljano jih pogostoma vozijo.

Listnica vredništva. Gosp. Gašp. Kr. v M: Prav srčno nas so razveselile črtice iz življenja Vašega. Da bi vsak bil tak rodoljub, kakor ste Vi, srečna bi bila domovina! „Izhod na Šavnice“ je vendar bolj Vas mikal kakor bi bralce, ki ne vidijo, kar ste Vi videli. Raji kaj družega drugikrat!

Kursi na Dunaji 16. julija.

5% metaliki 59 fl. 20 kr. Ažijo srebra 124 fl. — kr.
Narodno posojilo 69 fl. 75 kr. Cekini 6 fl. 4 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 15. julija 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 60. — banaške 7 fl. 22. — turšice 3 fl. 67 — soršice 4 fl. 42. — rži 3 fl. — — ječmena 2 fl. 50. — prosa 3 fl. 10. — ajde 3 fl. 50. — ovsa 1 fl. 80.